

10 SKAUTSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ PRO BUDOUCNOST

Problematika skautského vzdělávání je komplexní. Postupně zpřesňujeme odhady počtů kvalifikací, které potřebujeme každý rok udělit. Současně hledáme proveditelné a také přijatelné změny, které by udělaly vzdělávání více dostupným, ale ne méně kvalitním. Na základě komunikace mezi Náčelnictvem a Výkonnou radou předpokládáme, že v první fázi změn budeme zkoušet méně radikální změny, než je zmiňovaná modularizace vůdcovské zkoušky. Přesto nás velmi zajímá, zda by obdobná modularizace byla pro oddíly a střediska spíše přínosem, nebo naopak komplikací. Budeme tedy rádi, když budete možnost modularizace připomínkovat. Všechna ostatní témata navržená pro besedu jsou samozřejmě také aktuální. Budeme rádi, když i jim budete věnovat pozornost. (Doplněno 3. 5. 2023.)

Skautské vzdělávání, a především jeho kurzovní podobu obohacenou letními běhy na tábořištích či základnách, považujeme dlouhodobě za velkou hodnotu českého skautingu. Kvalitu vzdělávání zajišťují instruktorské týmy, ale i zkušební komise sestavené při organizačních jednotkách a další.

V posledních přibližně pěti letech je velkým tématem spojeným se skautským vzděláváním jeho dostupnost, a to zejména čekatelských a vůdcovských kurzů. Poptávka začala výrazně převyšovat nabídku vzdělávání a ukázalo se, že organizace nemá kapacity vyrovnat se v této oblasti s rychlým růstem počtu členů. Zpravodaj Výkonné rady pro vzdělávání ve spolupráci s koordinátorem změn ve vzdělávání, Odborem pro vzdělávání činovnic a činovníků, Výkonnou radou a pracovní skupinou Náčelnictva připravuje návrhy změn, kterými by skautský vzdělávací systém mohl projít, aby byly navýšeny jeho kapacity, ale zároveň bylo zachováno to, co si na něm ceníme.

Změny mají směřovat zejména k větší dostupnosti kvalifikací potřebných pro vedení oddílu. Uvažuje se nad nahrazením současného systému systémem modulárního vzdělávání, které umožní oddílové radě, aby mezi členy vedení

oddílu snáze rozdělila kompetence a úkoly při vedení oddílu. Zvažujeme nastavení, kdy by každý činovník ve vedení oddílu získával jakousi základní kvalifikaci v dalším textu označovanou jako „Základ“. Na tu by navazovalo několik rozšiřujících modulů. Nebylo by nutné, aby každý člen vedení oddílu získal všechny moduly (i když by to bylo možné). Nadstavbové moduly by musely být v oddíle zastoupeny, ale mohly by být různě rozloženy mezi několik činovníků. Úroveň kompetencí Základu by se měla pohybovat mezi současnou úrovní čekatelské a vůdcovské zkoušky. Nadstavbové moduly by pak přibližně odpovídaly úrovni současné vůdcovské zkoušky. Dnešní instruktorské týmy pořádající čekatelské kurzy by se bez větších obtíží mohly přeorientovat na modul Základ. Dnešní instruktorské týmy pořádající vůdcovské kurzy by se bez větších obtíží mohly přeorientovat na všechny nadstavbové moduly.

Kvalifikační vzdělávání budoucích činovníků působících u výchovných jednotek (vedoucích oddílů a jejich pomocníků) by se zájemcům otevíralo v jejich 17 letech a nikoliv v 15 jako nyní (15letých a 16letých adeptů na složení čekatelské zkoušky je každý rok velmi málo – několik desítek). Rangers a roverům, kterým ještě nebylo 17, navrhujeme nabídnout jiné kurzy a aktivity, které nebudou zaměřené na získání kvalifikace, ale spíše na motivaci pro další setrvání a působení ve skautském prostředí, na seberozvoj, na budování zdravých vztahů v týmu atd. Účast na nekvalifikačních kurzech by se jim „započítávala“ do portfolia tak, že absolventi nekvalifikačních kurzů by měli usnadněné následné získávání kvalifikace.

Pojďme si společně povídat o některých aspektech nově uvažovaného systému, ať se nám podaří vytvořit co nejlepší výsledek.

Aktuální stav tématu

Tým v čele se zpravodajem Výkonné rady pro vzdělávání připravil první obrisy možného budoucího systému založeného na modulárním vzdělávání. Návrh vychází z diskuzí s mnoha zkušenými skautskými vzdělavateli a inspirované i skautským vzděláváním v zahraničí. Po připomínkování, které probíhá i prostřednictvím těchto besed, se tématu budou znovu věnovat ústřední orgány.

Bude-li takto zásadní změna vzdělávacího systému v nějaké podobě přijata, bude se významem a rozsahem nepochybně jednat o strategické rozhodnutí. Předpokládáme, že změny se projeví v řádu let.

O čem diskutujeme

- Co je největším přínosem účasti na čekatelském kurzu pro účastníka ve věku mladší rangers, mladšího rovera (15 až 18 let věku)? Je to například získání kvalifikace? Odpočinutí si od domovské jednotky? Načerpání inspirace? Poznání nových sester, bratří, jejich zkušeností a odlišností jejich oddílů? Motivace do další skautské činnosti? Něco jiného? Který přínos považujete za největší?
- Měly by oddíly a střediska motivovat mladší rangers a rovery (15 až 18 let) k účasti na zvažovaném nekvalifikačním vzdělávání stejně intenzivně,

jako je nyní motivují k účasti na čekatelském kurzu (většinou i úhradou účastnického poplatku v případě úspěšného složení zkoušky)?

- Měl by mít každý starší 17 let povinně složenou zkoušku
Základ, aby mohl působit při vedení oddílu?
- Kdo má být zodpovědný za to, že sestra nebo bratr, kteří působí u vedení oddílu, jsou pro to vhodní? Kdo má být zodpovědný za to, že někdo potenciálně nebezpečný pro výchovu dětí nebude působit při vedení oddílu? Je to vedení střediska, nebo kurz, který takovému člověku uděluje kvalifikaci, která ho opravňuje k působení u oddílu? Jak zajistit, aby takoví jedinci u oddílu nepůsobili?
- Má existovat specifická podoba kvalifikačního vzdělávání pro činovníky pracující s různými výchovnými kategoriemi (pro vedoucí benjamínků, pro vedoucí světlušek, pro vedoucí vlčat atd.)?
- Co dalšího považujete za důležité při zvažovaných změnách ve vzdělávání?
Otázka je otevřená, abyste se mohli rozepsat, pokud chcete.

Návrh dramaturgie diskuze

Navrhujeme, abyste v diskuzi postupovali po jednotlivých otázkách, jak jsou výše seskupeny. Když vyčerpáte diskuzi (nebo čas, který si na danou otázku předem určíte), postupujte k další otázce.

Vše prosím zaznamenejte do → tohoto dotazníku. Děkujeme!